

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

ארגון 'מקור חכמה'

נפתחה ההרשמה למהזור הלימוד החדש בספרו של רבינו הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' שיתחיל בר"ח טבת ויסתיים בעז"ה בר"ח ניסן – שני דפים ליום.

בין המסיימים יוגרלו 2 זכויות בסך \$ 500 עבור כרטיס מיסה לאומן.

להרשמה יש להשאיר שם כתובת ומספר טלפון: 02-3720970 (24 שעות ביממה).

את המהזור הקודם ניתן עדיין לסיים עד עשרה בטבת. ההגדרה לתקיים בעז"ה במוצאי שבת, ליל י"ד בטבת.

בהגדרה מוצאי ראש השנה זכו ר' יהודה הכט י-ם והב"ח שמואל מיטלבוים י-ם.

"כבר חמל עלינו השי"ת והקדים רפואה למכה, ושלח לנו כבר צדיקים כאלה שהשאירו אחריהם ברכה ספרים כאלה מה שלא היה בימי קדם, אשר על ידם אנו יכולים להתחוק ולהחיות עצמנו גם עתה להשאר על עמדנו" (מתוך 'ליקוטי הלכות').

חוקי הלימוד היומי

יום	יום בחדש	מותר ל"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי תפילות	הימני
שבת	טבת	ה"ב	ה"ב	ה"א	זכאים
א	ד	כג.	ג	קא קב	לא
ב	ה	כג:	ד	קא קב	לב
ג	ו	כד.	ה	קה קו	לג
ד	ז	כד:	ו	קא קב	לד
ה	ח	כה.	ז	קט קי	לה
ו	ט	כה:	ח	קיא קיב	לו
ז	י	כו.	ט	קיא קיד	לז

יום של הפצה

ו טבת

לע"נ

מרת רבקה בת דבורה ע"ה

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב 8552121-714 (1)

מוקד הישועות 252-1800

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

טיפול נואן, מציל חיים

זה עתה נגמר הטיפול הממושך, הפרופסור יוצא מחדר הניתוח, וההורים המודאגים ניגשים ולוחצים את ידיו בהוקרה; הם מודים לו מעומק הלב על טיפולו המסור במשך שעות ארוכות, על הרצון הטוב ועל התקווה החדשה שהפיה בהם...

כך נראים הורים אוהבים?! זה מיכב של אנשים רחמנים שדואגים לבנם?! מוקירים את זה שהתך בבשר החי של יקירם?! לוחצים את ידיו של מי ששפך את דמי מחמל נפשם?!

תלוי למי ומתי; כאשר ההורים יודעים שאת כל אלה עשה האיש כאמצעים לרפואה והצלחת בנם, הרי שכל הייסורים שהלה גרם לו נכללים במסכת ההוקרה וההודיה שהם חבים לו. אך אם הלה היה עושה זאת סתם כך – כי אז היו הופכים לו לאויב מר.

ללמדך, שלא הפעולה היא שקובעת, ואף לא הכאב והייסורים – הם שקובעים; הדבר תלוי רק בכוונה, אם הללו באו כמטרה להטיב או שנעשו ללא מטרה כלשהי.

הגלות על כל מוראותיה וסבלותיה האיומים; הגלות על כל נחלי הדם והדמע שנשפכו בה ועל כל הייסורים הקשים שמקופלים בין רבדיה – אינה מחייבת את הגולים להרגיש מנותקים ממי ששלח אותנו אליה, כי זה תלוי מאיזה מבט אנו מסתכלים עליה: אם אנחנו יודעים שכל אלו נעשו במטרה

רחימאית לרפא ולהעלות ארוכה למכותנו – כי אז אנו אף מוקירים את מי שמכאיב ומייסר. לעומת זאת, כאשר אנו מביטים על המאורעות האלה כמקרים נטולי השגחה – כי אז יש בכוחם של אלה לשבור, לייאש ולהרפות ידיים.

כגלות הכללית, כך גם הגלות הפרטית. הצרות הפרטיות בגוף ובנפש אינן מחייבות שבידה; הן לא מכריחות כריעה תחת עומס הייסורים. אדרבה, הייסורים יכולים להצמיח בלבנו הוקרה ושמחה. תלוי רק איך מפרשים אותם; כאשר מבינים שהם באו כדי לרחוץ, לתקן, לרפא ולהיטיב – הרי כל הניסיונות, הקשיים והייסורים – דווקא מקרבים ומעודדים, וזאת מתוך הבנה שהאוהב הרחמן שבשמיים מנהיג הנהגה רחימאית זו ומכין בכך דרך רפואה שתטיב עם הסובלים.

התירוץ השגור בפי רבים שאינם נרתמים לעבודה רוחנית

עקב הייסורים הפוקדים אותם – אינו נכון. אמנם הייסורים שלהם קשים, אך הפירוש שהם נותנים לייסורים הוא זה שמהווה את עיקר הגורם לכך שהם היו קשים מנשוא!

בפרשתנו אנו קוראים על הבטחה נפלאה שאותה הבטיח השם יתברך ליעקב אבינו: "אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה".

"מובן בספרים" - כותב רבי נתן - "שבזה הפסוק מרמז כל סוד גלות ישראל. ועיקר הוא גלות הנפש, כל העליות והירידות העוברים על איש הישראלי, שזה עיקר סוד הגלות והגאולה" (ליקוטי הלכות, שילוח הקן כ-ג).

בעין אנושית רגילה נראים הדברים כבלתי מובנים: השם יתברך בא הרי להרגיע את יעקב שלא יפחד מירידתו למצרים – ובד בבד הוא מנבא לו על הגלויות המרות שיהיו נחלת בניו במשך הדורות. וכי זוהי הרגעה והבטחה?!

אך, במילים ספורות אלו גנו השם יתברך את ההשקפה האמתית על כל סוגי הייסורים שעשויים לפקוד את האדם בכל הדורות כולם, והוא כמו אומר ליעקב אבינו: 'זכור, כאשר אתה רואה ירידה ונפילה בגלות, וייסורים – אל תחשוב שאתה נמצא לבד; הרופא שעתידי להעלותך, הוא

זה שמכין עתה את הרפואה ואת העלייה, והוא משתמש לשם כך בנינוח המכאיב הזה.

ואדרבה, "דוקא כשישראל הם בתכלית הדחקות והצרה חס ושלום – אז יש סבר ותקוה לישועה גדולה. שזהו בחינת ירידה תכלית העליה. וכן הוא בפרטיות בכל אדם ובכל זמן. כי ה' יתברך מהפך המכה לרפואה" (שם).

זוהי אם כן ההבטחה האמורה כאן: לעולם לא יהיו ייסורים שבאים עלינו במטרה אחרת. ידיעה זו מסירה מאתנו כל פחד ונוסטת בנו כח ותקווה בקבלת הייסורים.

ההבטחה הזאת צריכה לעבור כלפיד אש עבורנו בכל מחשכי הגלויות הכלליות והפרטיות – לא לשכוח לרגע מיהו הרופא הנאמן העומד מאחורי כל הקשיים; לא לנתק את המציאות ממי שממציא אותה. כי אז, מלבד השמחה התקווה והיכולת להתקיים, אף נוכח שאכן הכל יהפוך לכלי קיבול לרפואה נפשנו.

רק להושיט יד ולקחת

והדחופים פחות, ו...כבר שנים ששום דבר לא זו.

אני כבר לא מדבר על התחום החשוב של רחמנא ליבא בעי ששם אין לי מושג בכלל איך להתחיל – אולי תגידו לי באיזו הנות אפשר לקנות כלים לעבודת הלב ותקון המידות!?

ובכן, יש עצה!

עצה נפלאה רבת עוצמה המעוגנת היטב בתורה ובדברי חז"ל שבכוחה לחולל בנו מהפך, לקדם ולהעלות אותנו, לאט אבל בטוח, עד לשלימות רוחנית בדרגה גבוהה מאוד.

והעיקר – העצה הזו זמינה להפליא, לכל אדם בכל זמן בכל מצב, בלי שום יוצא מן הכלל! כל כך זמינה, עד שבכוחה להפוך את כל השאיפות הרוחניות של כל אחד מאתנו, למעשיות ולבנות-השגה. רק להושיט את היד ולקחת.

מי שרק נכנס בשעריה של חסידות ברסלב יודע בדיוק לאיזו עצה הכוונה, שהיא אכן מקווי היסוד של חסידות זו – לשתף את הקב"ה בכל הלבטים, השאיפות, החלומות, הכישלונות וההצלחות.

העצה מכונה 'התבודדות' – לקבוע זמן כל יום לעריכת מאזן רוחני אישי, ביחד עם אבא שבשמים, לבקש ולהתחנן

"מעלה עליונה וגדולה מן הכל... לקבוע לו... שעה או יותר להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה ולפרוש שיחתו בינו לבין קונו, בטענות ואמתלאות, בדברי חן וריצוי ופיוס שיקרבו אליו לעבודתו באמת...

"והוא דרך ועצה טובה מאד, כי על כל מה שחסר לו בעבודת השם או אם הוא רחוק לגמרי מכל וכל מעבודתו יתברך – על הכל יפרש שיחתו ויבקש מאתו יתברך; ואפילו אם לפעמים נסתתמו דבריו... אף על פי כן זה בעצמו שהפין לך דבר – טוב מאד."

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב כה)

אבוי, שום דבר לא זו... ספרי המוסר, מאורעות החיים, הדרשנים, הבצורות – כולם תובעים ממני לתקן ולעשות בדק בית רוחני.

אני אכן מעוניין מאוד לעשות כך, אבל המציאות היא שככל שנוקפות השנים, אני מרגיש רק התקררות ושקיעה גוברת והולכת בטרדות העולם.

אני יודע, אין לי את מי להאשים – רק את עצמי; אילו הייתי רוצה באמת – הייתי יכול לעשות הרבה דברים טובים. הרי תמיד ניתנת לי האפשרות לבחור בטוב, אבל למעשה, מכל ההחלטות הטובות שלי לא נשאר הרבה, כי קשה לשנות הרגלים, להתמיד בקבלות. יש גם ספקות וניסיונות לרוב. כל זאת בנוסף לעיסוקים היומיומיים, הדחופים יותר

לפניו שיעזור ויסייע להתקרב ולהשתפר. לספר לו עד כמה רוצים להיות טובים יותר, לתאר את העיכובים, הספיקות המניעות וכל מה שלא מאפשר להוציא את הרצונות הנפלאים אל הפועל.

וגם: לא לשכוח להודות על כל ההצלחות הגדולות והקטנות, אשר כולן מגיעות מחדסו יתברך, כמו שכתוב: "אלמלא הקב"ה עוזרו – אין יכול לו" (קידושין ל ע"ב).

עצה זו מעוגנת היטב בתורה ובנביאים, ובפרט בספר תהילים שכולו שיחות נפש של דוד המלך לפני קונו.

גם בדברי חז"ל ובהנהגות הצדיקים יש לכך סימוכין לרוב. מקור אחד הוא הגמרא (ע"ז ה ע"ב): "אמר להם משה לישראל, כפוי טובה בני כפוי טובה! בשעה שאמר הקב"ה לישראל 'מי יתן ויהיה לבכם זה להם ליראה אותי' (דברים ה, ט), היה להם לומר 'תן לנו אתה'."

ממקור זה אנו למדים גם שהנהגה זו איננה דווקא של צדיקים וגדולי ישראל, אלא אדרבה, היא נחוצה ביותר לקטנים במעלה. שכן התוספות שם הקשו, מדוע כעס משה רבינו על ישראל, הרי גם הוא עצמו לא הבין את כוונת הקב"ה בעניין זה רק כעבור ארבעים שנה כמבואר שם בגמרא? ותיצו, שמשו רבינו לא היה צריך כל כך לתפילה זו, שהוא הרי לא חטא, אבל ישראל שהיו צריכים לתפילה זו, היו צריכים להבין שזה בעצם מה שרוצים מהם: "הרחב פיך ואמלאהו" – בבקשה תפתח את הפה!

רבי מאיר לייב ב'לעכער' – תלמיד מוהרנ"ת

נכנס כמה פעמים לבקרו ולהתחמם לאורו. באחד הלילות, לאחר חצות, כשהגיע אליו, פנה אליו רבי נתן ואמר לו: "אפילו אם יהיה אדם כעל העבירה הגדול ביותר – העיקר שייאחו ברבינו, ואו בודאי יהיה לו תיקון!" – - -

בערב שבת קודש פרושת יוגש, עשרה בטבת תר"ה, עלה לשמי מרומים איש האלוקים, התלמיד הנאמן רבי נתן. כיוון ששמעוהו תלמידיו אומר פעם, כי רצונו לשכב מעט אחרי פטירתו כדי ליישב דעתו עוד מעט בזה העולם – השאירוהו עד לאחר שבת בעליית גג ביתו, במקום שבו נהג בחייו הקדושים לערוך את עבודותיו הקדושות ולכתוב את כתביו הנוראים.

אל תפסול איש – שלא יפסלך בשמיים על מקרה דומה!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, ק"א)

שכאשר היה רבי מאיר לייב בא לאומן, היה שוהה שלשה ימים, כשהוא מכין עצמו היטב היטב – ורק לאחר מכן הלך להשתטח על ציון רבינו ולשווח שם את כל אשר עם לבבו.

מתבודד גדול ובעל מנגן היה; חיבר ניגונים נפלאים מתוך התבודדותו ודבקו בוראו. מתוכם הלחין ניגונים על השירים: 'מעוז צור', 'שושנת יעקב', 'מה ידירות', 'יום ליבשה', והידוע שבהם – על הפסוק 'עוז והדר'.

סיפור נפלא קשור בניגון זה האחרון: היה זה כשעמד להשיא את בתו, ומרוב עניות לא היה בידו כדי הוצאות החתונה, ואפילו בשביל בגד לבתו הכלה. בערב החתונה, כששב מהתבודדותו, אמר לבתו: "כסף אין לי כדי לקנות לך מלבושי כלה, אך אתן לך במתנה ניגון ששלח לי ה: 'עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון' – - -"

מראש השנה תר"ו, הראשון לאחר הסתלקות מוהרנ"ת, ועד סוף ימיו שימש רבי מאיר יהודה לייב כ'בעל תוקע' בקיבוץ הקדוש באומן, כשהוא משתמש בשופר שהיה ברשותו של רבינו, אותו ירש רבי נתן (כשעלה רבי יצחק בן מוהרנ"ת לארץ הקודש, נטל עמו שופר זה).

כל ימיו היה רבי מאיר לייב חוזר בערגה ובגעגועים על קטעי שיחות חוצבים להבות ששמע מפיו רבי נתן.

אף זכה שבשבוע האחרון לחייו הקדושים של מוהרנ"ת,

התייתם בילדותו, וגדל בבית רבי נפתלי תלמיד רבינו הקדוש. כן זכה להסתופף במחיצתו של רבי שמואל אייזיק תלמיד רבינו. אולם יותר מכל, דבק במורנו רבי נתן והיה מגדולי תלמידיו.

עבד כפֿקח לפרנסתו, ומכאן כינוי משפחתו 'בלעכער'. אך כל זאת – למראית עין בלבד; תלמיד חכם עצום ועובד ה' היה, וכמו כן בעל ביטחון מופלג; מעולם לא דאג על הוצאות יום המחר, נוהג היה לעבוד בכל יום בשביל פרנסת אותו היום – ולאחר מכן סגר את הפתחיה, והלך לעסוק בעבודת בוראו.

זיכרון ה'תכלית' לא מש מלבו. פעם ביום פורים, כשהתוועדו יחד אנשי שלומנו בעיר ברסלב וקיימו את מצוות "מחייב איניש לבסומי", פנה רב העיר רבי צבי אריה, מתלמידי רבינו, אל רבי מאיר לייב מתוך שכרות: "חברי, אמור נא את ה'ספירה' שלך!" מיד התעורר רבי מאיר לייב שאף הוא היה שרוי בגילופין, ומנה אחת לאחת את מספר שנותיו, ימיו ואפילו שעותיו, כשהוא מוסיף שהנהגה זו של 'ספירה פרטית' למד מרבי שמואל אייזיק.

רבי מאיר לייב היה רבו בנגלה של רבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין שהיה נוהג לכנותו 'מורי ורבי'. על 'ההרגש' הגדול במקום מנוחת רבינו, סיפר רבי אברהם,

חזן בלתי צפוי

הקהל ישב מרותק למקומו, מקשיב לכל תנועה והגה היוצא מפיו של החזן הבלתי צפוי שהתגלה זה עתה, הלא הוא רבי נחמן מטולטשין. החזן העירוני שעדיין ישב על מקומו, נותר בפה פעור וכולו בוש ונכלם, נגינתו של רבי נחמן כבשה את כולם עד שלא היה אחד מהקהל שחונן את החזן במבטו.

מוהרנ"ת ישב כל העת ושמע את קול הנגינה, ולאחר מכן התבטא במילים קצרות אך רבות משמעות: "לא ידעתי כלל, הלא יש ביכולתך לנגן..."

מישלום-זכר זה והלאה, הפך רבי נחמן להיות בעל המנגן המרכזי אצל חסידי ברסלב, ואף שם משפחתו 'חזן' ניתן לו הודות לעובדה זו. אך מוהרנ"ת שמר עליו מכל משמר לבל יגש כחזן לפני העמוד, וזאת משום שחשש שהדבר יגרום לו להכנס לחשש של פיקוח נפש, שכן מוהרנ"ת ידע גם ידע שרבי נחמן בתבערת לבבו והרגשתו העמוקה במשמעות תיבות התפילה, ועוד נוסף על כך אימת הציבור שלו, עלול להגביה את קולו יותר מדאי ויגרום לזנק וסכנה לריאותיו.

היה זה לקראת ראש השנה שנת תר"ו, ראש השנה הראשון לאחר פטירת מוהרנ"ת, כאשר ביקשו אנשי שלומנו חזן כלבכם, לא יכלו למצוא מישהו מתאים לכך - יותר מרבי נחמן, ואכן ירד רבי נחמן לפני התיבה בימים הנוראים, ומאז הפכה תפילתו לשם דבר בעולמה של ברסלב, כשהוא מדביק בהתלהבותו את כל המתפללים.

מזמרותיו לקהל הקדוש. אך למרבה הפלא, החזן עומד ומסרב. היה זה מחזה בלתי יאומן, החזן אשר שש על כל הזדמנות להשמיע את קולו בציבור, נשאר דום!

לאחר דקות מספר התברר למוהרנ"ת, כי הסיבה שבקשתו אינה נענית הוא פשוט בכדי לנסות ולהכעיסו... החזן היה שייך לחוג מסויים שאנשיו היו באותה עת מתנגדים מובהקים למוהרנ"ת, וכאן מצא הזדמנות להוכיח את נאמנותו... כשהוא נהנה מהמחשבה שעתה יגיע מוהרנ"ת לידי כעס רח"ל...

משהתחווירו הדברים, נעמד מוהרנ"ת ופקד על רבי נחמן מטולטשין שגלוהו עמו: "זינג דו!" (= נגן אתה!)

עד לרגע זה לא האמין רבי נחמן שהוא בכלל מסוגל לשיר כחזן אי פעם; קולו היה צרוד מטבעו ולא הסכין מעודו לגשת לפני העמוד כחזן ובעל-מנגן. אך כעת חזקה עליו פקודת מוהרנ"ת, ומיד התחיל לנגן ולשורר בנעימה נפלאה ועריכה לכל אופן...

שמחת השלום-זכר, או כפי שכונתה באוקראינה 'בן-זכר', שהתקיימה באותו ליל שבת שירה בעיירה ליפוביץ היתה יכולה להתחיל ולהסתיים ללא שום מאורע מיוחד במינו - אילולי היה אבי הבן, בעל השמחה, ממקורביו של מוהרנ"ת...

היתה זו באחת מנסיעותיו של מוהרנ"ת בהן נטל חלק משמשו ותלמידו המובהק רבי נחמן מטולטשין. במסעם הגיעו לעיירה ליפוביץ ושם ערכו את שבת קודש פרשת בשלח-שירה. למרבה השמחה, אחד ממקורביו מוהרנ"ת ערך בשבת זו שמחת שלום-זכר, וכמובן מאליו מוהרנ"ת היה בראש המוזמנים.

כאשר נכנס מוהרנ"ת לבית קמה המקום ממבקרים; היו אלה בני העיר שהגיעו בהמוניהם לשמוח בשמחת חברים. מוהרנ"ת הבחין גם בחזן העיר, שהיה מפורסם ל'בעל-מנגן' בחדס עליון, ותיאר לעצמו שהלה בוודאי יפצח בשירה וזמרה לכבוד השמחה.

מוהרנ"ת מתיישב על מקומו, עוברת שעה קלה והוא פונה לחזן העיר ומבקש ממנו שינעים

השבוע לפני...

השבוע לפני 169 שנה

שתי שבתות מופלאות בטירהוביצה

בשבת חנוכה של שנת תר"ב שהה מוהרנ"ת בצל הקודש, על ציון רבינו הקדוש באומן, שם הרווה את הנאספים הרבים בדברי תורתו הנפלאים.

עם חלוף ימי החנוכה עשה את דרכו לעבר העיר טירהוביצה, שם שהה בשבתות ויגש-ויחי. במכתב שכתב שבועות מספר לאחר מכן לרבי אברהם בעריניו נכד רבינו, הוא מתאר את השבתות הללו: "תודה לא-על סקננו שם בעסקי שיהות קדושות בתורתו של אדונו מורנו ורבונו זכרונו לברכה, בדברים נפלאים וחדשים מאד".

הוא מספר במכתבו, כי לאחר שהרצה את דברי תורתו, רבתה השמחה עד למאד: "עד שכמעט כל העולם (= הקהל) נשא לבם את רגלם, ורקדנו שם הרבה".

מוהרנ"ת מדגיש בפני רבי אברהם בער שגם עליו לשמוח ביותר גם אם לא היה שם, שכן "תודה לא-ל יש לנו במה לשמוח, כאשר כבר דברנו הרבה בזה, אבל צריכין לחזור ואת בכל יום, כי לא דבר ריק הוא, כי עיקר חיותנו הנצחי וקדושת יהדותנו תלוי בזה, להחיות עצמנו בכל עת בקדושת תורתו שזכינו על ידי אדונו מורנו ורבונו זכרונו לברכה, אור האורות, אשר קרבנו אליו יתברך, כל אחד ממקום שהוא".

ומדי דברו בגדולת רבינו הקדוש, אין מוהרנ"ת שם מחסום לעטו, ובמילים נרגשות הוא ממשיך בהתלהבות: "הוא רבינו, הוא מורנו, בעולם הזה ובעולם הבא לנצח! אשרינו מה טוב חלקנו... ותשים ללבך את אשר שמעת כבר, ותבין מרחוק נפלאות חסדיו יתברך עמנו עד אין חקר ומספר. ברוך ה' אשר לא עזב חסדו ואמתו מעמנו גם בדורות הללו, כי גם עתה אין הדור יתום - על ידי השארתו".

בסוף דבריו הוא מקדיש שורות מספר בכדי לעורר את אנשי שלומנו לתרום מהוגם עבור הוצאות הדפסת ספרי רבינו, וגם עבור נר התמיד הדולק בציון הקדוש, כשבדרך אנב הוא מתאונן על מצבו הכספי האישי הרחוק מאד עד שבני ביתו "צועקים במכתבים אלי בכל פעם לשלוח טרף לביתי".

למרות ביטחונו החזק בה, הרי שנדיבי העם צריכים לעשות את שלהם - "עתה עיקר סמיכותי בפרנסתי הוא על השם יתברך לבד, אך הסיבה שמסבב השם יתברך בגשמיות, רובה ככולה הוא עליכם אוהבי ורעי, כי השם יתברך מגלגל זכות על ידכם. ומאליכם תבינו גודל המצוה להתחזקני וכו', ואין להאריך בזה, כי חזקה שיקימו דברי מיד, ושכרם יהיה אתם בזה ובכא, ויזכו לילך בדרך הקדש כאשר הורנו הוא זכרונו לברכה".

(עלים לתרופה, שמה)

לחידודא

חידה מס' 77

האם את הספר 'רזיאל המלאך' חיבר האדם הראשון?

הפתרון לחידה מספר 76

איזו תורה שנאמרה בשבת חנוכה מהווה הספד על רבי גדליהו מליניץ?

תורה יד ב'ליקוטי מוהר"ן חלק א. עפ"י שיחות הר"ן קלב)

זכה בהגרלה לחידה מס' 75

לוי יצחק בלומשטוק, בני ברק.

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

שאלה:

איפה המקום המתאים ביותר לעריכת התבודדות?

תשובת הרב שמעון ישראל שפירא:

המקום המתאים ביותר להתבודדות הוא בשדה, מחוץ ליישוב, ובשעות הלילה, כפי שרבינו מבאר בתורה נ"ב: "עיקר ההתבודדות הוא בלילה, בעת שהעולם פנוי מטרדת העולם הזה. כי ביום, על-ידי שרודפין העולם אחר העולם הזה, הוא מבלבל ומבלבל את האדם מלהתדבק ולהכליל בהשם יתברך... וגם צריכין שיהיה ההתבודדות במקום מיוחד, דהיינו חוץ מהעיר... במקום שאין חולכים שם בני אדם... ושם ילך ויתבודד".

עם זאת, בתורה: המתחילה "התבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל" אומר רבינו כי יש "להתבודד לבדו באיזה חדר או בשדה". הרי שאפילו לכתחילה ניתן לערוך את ההתבודדות באיזה חדר שקט. הוא הדין לגבי זמן ההתבודדות, שבהחלט ניתן להתבודד גם ביום, אף כי לכתחילה יש הענין של "הניעור בלילה ומהלך בדרך יחיד" (פראקי אבות) שרבינו דורש על כך כי יש לערוך את ההתבודדות בשדה ובלילה.

על כגון דא כבר כתב מוהרנ"ת (ע"ת רצ"ג): "אשרי הוזכה להתבודדות אפילו ביום, אבל אשרי ואשרי הוזכה לקיים בפשיטות 'הניעור בלילה', ויפה המליץ דודי הרה"ח ר' לייב שפירא זצ"ל על כפילות הלשון של מוהרנ"ת: "אשרי... ואשרי" שזהו על שם הכתוב: "אשרי יושבי ביתך... אשרי העם שככה לו"...

ואם הזכרתי את דודי ר' לייב, הוא השמיע גם מליצה נחמדה על דברי רבינו ב'שיחות הר"ן' (רעה): "שתחת הטלית הוא גם כן חדר מיוחד, כי כשמשלשלים הטלית על עינינו, יכולים לדבר בינו לבין קונו מה שרוצים" – שהדברים מרומזים בפסוק "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו" – שכאשר אדם רוצה לשפוך שיחו לפני ה' יעטוף עצמו בטלית...

גם אם מדברי רבינו נראה שעיקר ההתבודדות הוא לקבוע לו מקום לכך, אם בשדה, אם בחדר מיוחד ואפילו מתחת לטלית או מתחת לשמיכה – פשוט הדבר שכשלא מצליחים למצוא מקום כזה, יש לנצל כל זמן פנוי, בכל מצב שהוא, להתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, והעיקר שלא יעבור יום ללא שעה התבודדות. מסיבה זאת נראו תמיד חסידי ברסלב שהיו מהלכים בצדי דרכים ופיהם מלמלל ללא הרף. נוהג זה מתאים בעיקר לבחורי ישיבות שברוך ליישיבה ובדרכם חזרה הביתה הם יכולים להקדיש את הזמן להתבודדות.

אמנם בכך חסר היסוד של "יישוב הדעת" שרבינו הדגיש מאד לגבי ההתבודדות, וכן בדרך כלל אין בכך שעה רצופה, אך כבר אמר רבינו: "אביסל איז אויך גוט" (= מעט, גם כן טוב). וכן שמעתי על אחד מזקני המשפיעים באומן, שלא היה מסוגל להתבודד שעה רצופה, אך זה לא מנע ממנו להתבודד במשך הזמן המועט שכן היה ביכולתו להקדיש לכך.

אצל אבי מורי ועוד מחשובי אנ"ש בדור הקודם ראיתי גם כן שהיו מתבודדים במקומות הקדושים, ובפרט על קברי הצדיקים, זאת לאור דברי חז"ל שבמקומות אלה האוויר טהור ומסוגל לקבלת התפילות (ראה קיצור שולחן ערוך קכ"ז, יג). בשנותיו האחרונות נהג אבי מורי לעלות יום יום לגג בית מדרשו במאה שערים בכדי לערוך התבודדות מול מקום המקדש הנשקף משם, כשהוא מביא לכך סימוכין את לשון הי"ק' (פראשי ג, יז): "מקום מקדש של מטה, מכוון כנגד בית המקדש של מעלה... וכל המסתכל במקום הקדוש ההוא – מיד נתלבש רוח טהרה וקדושה, ומלך עליון ביופיו יתברך תחזינה עיניו, ובראיה לחוד סג". כן היה מצטט בהקשר לכך מלשון הפסוק (היא"ו, יא) "וכיון פתיחן לה... נגד ירושלים" (= והולות פתוחין לה [לעלייתן] מול ירושלים) שם היה מתפלל מתוך ערגה וגעגועים להשי"ת ולמקום מקדשו.

ככל יהודי באשר הוא מסתרת נקודה עצומה של קדושה. שכן נשמתו של יהודי הינה "חלק אלו-ה ממעל" וכפי שאנו מברכים בכל יום: "נשמה שנתת בי, טהורה היא".

בגין אותה נשמה טהורה אנו מכוונים: "בנים אתם לה' אלוקים" (דברים י"א, א) וקשורים אליו יתברך בקשר בל ינתק, כמו הקשר של הבן לאביו.

הנקודה הקדושה הזאת נמצאת בדעת שלנו, ששם משכן הנשמה, כמו שאנו אומרים בתפילה שלפני הנחת תפילין: "הנשמה שבמוחי", בעוד שרגשותינו ורצונותינו, וממילא גם מעשיו, מושפעים בעיקרם מהלב.

עבודתנו היא אפוא לחבר ולקשר את הלב למוח, כך שהנקודה הקדושה שבמוחנו תאיר ללבנו ותטהר אותו, כמו שכתוב: "וידעת היום והשבות אל לבבך" (שם ד, ט) – שתפקידנו הוא לקרב את הידיעה שלנו ליישום המעשי שתלוי בלב.

הדרך לעשות זאת היא, להרבות דיבורים קדושים של תורה תפילה, ובפרט בתחנונים "בינו לבין קונו". שהרי הדעת באה לידי ביטוי בדיבור, כמו שכתוב "פי ידבר חכמות" (תהלים מט, ד) – החכמה מתגלה בפה, כך שכאשר ישים אדם לב להוציא דיבורים קדושים בפיו – יטהר ויזכך בכך את לבו, עד שיתקיים בו המשכו של הפסוק הזה: "והגות לבי תבונות" – החכמה שבמוחו, תקדש את היבנה שבלבו.

מובן אם כן, שככל שמקשרים יותר את הלב לדיבורים, כך החכמה שבדיבורים משפיעה יותר על הלב. את זאת ניתן ללמוד מדבריו של יוסף הצדיק שאמר לאחיו: "כי פי המדבר אליכם... כפי כן לבי", לאמור, שיוסף זכה לקדש את מעשיו ולעמוד בניסיונות, הודות לכך שהיה מקשר את לבו לפיו – לדיבורים הקדושים שהיה מוציא מפיו.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א לד')

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות
1-800-255-522
24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה וצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושפתת חיים

חפץ עם נאמנה
דוקדוקים
לחם את הנשמה
מגוון מסלולי חורף מרתקים במחירים אטרקטיביים
בדרך צדיקים
זה בדיוק בשבילך
ירושלים: ח' בית ישראל 38 בני ברק. רב: רבי עקיבא 62
02-5410100 (ארצי)

זמני תפילה בהפצת האוצרות									
ירושלים הר"ר נפתלי סולר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י	ביתר עילית הר"ר חיים יצחק קרמר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י	ביתר עילית הר"ר יוסף מיכאלי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י	צפת הר"ר אליהו משה גלנברג ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י	ירושלים הר"ר משה יצחק חשין ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתח"י	ביתר עילית הר"ר דב קרמר ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לע"נ אביו הר"ר ברוך יוסף קרמר זצ"ל לע"נ נלב"ה ה'טבת תשס"ט	ירושלים הר"ר שלמה ליפשיץ ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לכבוד שמחת אירוסיו הבת שתח"י	ירושלים הר"ר אברהם נתן אשין ה"ר הר"ר מאיר בלי ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לע"נ אביו/חמיו הרה"ח ר' ישראל נחמן אנשין זצ"ל נלב"ה ד' טבת תשמ"ג תנצב"ה	בני ברק הרה"ח נתן ברגשטיין ה"ר הר"ר בנימין ברגשטיין ה"ר תרם והפיץ 1000 גליונות לע"נ אביהם הרה"ח ר' שמעון ב"ר דניאל ברגשטיין זצ"ל נלב"ה ב' טבת תשנ"ד תנצב"ה	ירושלים הר"ר יוסף טוקצינסקי ה"ר הר"ר חיים טוקצינסקי ה"ר תרם והפיץ 1500 גליונות לכבוד שמחת נישואי הבת של חתנו/גיסו הר"ר נחמן פריד ה"ר זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב
ירושלים הר"ר נתן מלכה ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י	המודיעין עילית הר"ר יוחנן נתן ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתח"י	ירושלים הר"ר אלעזר ויצמן ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י	ירושלים הר"ר שמואל טאל שפירא ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיח"י	בני ברק הר"ר ש. ר. והר"ר מ. פ. ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות נישואי הבת של ידו הר"ר נחמן פריד ה"ר זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב	אשדוד משפחת גולשנסקי ה"ר תרם והפיץ 500 גליונות הר"ר שמואל מנחם לייב גולשנסקי זצ"ל נלב"ה ה' טבת תשס"ה	ירושלים זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב	ירושלים זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב	ירושלים זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב	ירושלים זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב